

DE SCHAKEL

GC TEN NOEY

TUSSEN MENSEN, GEMEENSCHAPPEN EN CULTUREN

PB-PP1B-6408
BELGIË / BELGIQUE

Afgiftekantoor -
Brussel X
Jaargang 50 - NR 3

3

MEI
JUNI
2022

Nederlandsstalig tweemaandelijks
tijdschrift voor Sint-Joost en Nede-
de Leopoldswijk en de Noordoostrwijk
P3A9140

LAAT DE ZOMER BEGINNEN!

brusselse
gemeenschaps
centra

- 3-4 GEHOORD IN TEN NOEY
BINNENSHUIS**
KINDERSPEELWEKEN ZOMER
- 5 DE BIB BELICHT**
NICOLETA VANDEPUTTE
- 6-7 OVER DE VLOER**
LIES TOUSSEYN
- 8-9 STADSBEESTJES**
STADSBIJEN
- 10-11 MENSEN VAN SINT JOOST**
NICOLE CLEMENT
- 12-13 AL WAT GROEIT**
VRIJWILLIGERS
RESULTATEN CURIEUZENAIR SINT-JOOST
- 14-15 UIT DE TIJD**
- 15 OP DE STOEP**
- 16 EROP UIT
KALENDER
COLOFON**

GEHOORD IN TEN NOEY

**"CON UN PROCESO DE CAMBIO HACIA EL HUMANISMO
Y LA UNIDAD SANAREMOS LA TIERRA Y LA VIDA."**

Vrij vertaald: "De weg van verandering naar meer menselijkheid en eenheid van volkeren zal de aarde en het leven genezen."

Oud gezegde van inheemse volkeren uit Bolivië, verteld door de voorzitter van de Latijns-Amerikaanse organisatie in Sint-Joost genaamd vzw Alajo, de heer Raúl Meneses.

MET DE STEUN VAN

GC TEN NOEY MAAKT
DEEL UIT VAN

SAINT-JOSSE
SINT-JOOST

BINNENSHUIS

KINDERSPEELWEKEN: DE ZOMER VAN '22

01 | GERECYCLEERD

Tijdens de speelweek "Gerecycleerd" gaan we op een creatieve manier aan de slag met allerlei materialen die we dagelijks in de vuilbak gooien. Plastiek, karton, blik, papier, verpakkingsmateriaal, dopjes, afgedankte huishoudapparatuur,.. noem maar op! Ook komen we oog in oog met de hoeveelheid afval die we dagelijks creëren. We worden ons bewust van de problemen die deze overvloed aan afval met zich meebrengt.

Leeftijd: voor kinderen geboren in 2016 > 2018

Wanneer: maandag 4 tot vrijdag 8 juli

Opvang: 8u30 > 9u + 16u > 17u30 = Ten Noey

Prijs: € 60 / Tweede kind: € 50 / Paspertoe kantsentatief: € 15

02 | NAAIWEEK

Heb je altijd al je eigen kleding willen maken, maar lijkt het je moeilijk of ingewikkeld? Of heb je een gaatje in je sok dat dicht moet? Na deze naaiweek maken en ontwerpen we op een speelse en creatieve manier onze eerste kledingstuk af. Stap voor stap leer je je eigen kleding ontwerpen en maken. Zelfs als je nog nooit eerder kleding hebt gemaakt, heb jij straks je eigen, originele ontwerp in de kast hangen.

Leeftijd: voor kinderen geboren in 2010 > 2013

Wanneer: maandag 4 tot vrijdag 8 juli

Opvang: 8u30 > 9u + 16u > 17u30 = Ten Noey

Prijs: € 60 / Tweede kind: € 50 / Paspertoe kantsentatief: € 15

03 | OP REIS NAAR HET VERLEDEN

Zijn archeologische reizen echt iets voor jou? Is archeologie een interesse van je en zou je hier graag meer over willen leren op locatie, of vind je het leuk om met gelijkgestemden op een culturele uitstap te gaan? Dan ben je bij deze stage aan het juiste adres! Wij organiseren een weekje rond het thema geschiedenis en archeologie in Brussel. Ben jij de nieuwe archeoloog?

Leeftijd: voor kinderen geboren in 2010 > 2013

Wanneer: dinsdag 12 tot vrijdag 15 juli

Opvang: 8u30 > 9u + 16u > 17u30

Prijs: € 50 / Tweede kind: € 45 / Paspertoe-kantsentatief: € 15

04 | BOERDERIJ- VAKANTIE AAN ZEE

Tijdens deze boerderijvakantie slapen we in de Spermaliehoeve in Middelkerke. We spelen en ravotten op de boerderij en ontdekken er verschillende dieren. Met de zee in de buurt mag een stranduitstap niet ontbreken. Go-carten, een strandkasteel bouwen of een plonsje in de zee. Jij kiest! Vertrek vanuit Aximax voor de kinderen die ingeschreven zijn in Aximax en Ten Noey.

Een samenwerking tussen Kazou, Toerisme Vlaanderen, GC De Kriekelaar, GC Ten Noey en Aximax.

Leeftijd: voor kinderen geboren in 2010 > 2013

+ kinderen geboren in 2013 > 2016

Wanneer: maandag 11 tot vrijdag 15 juli

Prijs: € 120 / Paspertoe kantsentatief: € 36

05 | SPORT & SPEL

Sport & Spel biedt kinderen tussen 4 en 6 jaar een gevarieerd bewegingsaanbod en sporten met de focus op de algemene ontwikkeling van bewegingsvaardigheden. Tijdens de vakantieperiodes organiseert GC Ten Noey in samenwerking met sportdienst VGC sportkampen voor kinderen. De kampen vinden plaats in de SJTN sportzalen. De deelnemers aan de sportactiviteiten staan onder toezicht van gediplomeerde leerkrachten, meteen een waarborg voor kwaliteit.

In samenwerking met Sportdienst VGC

Leeftijd: voor kinderen geboren in 2016 > 2018

Wanneer: maandag 8 tot vrijdag 12 augustus

Opvang: 8u30 > 9u + 16u > 17u30 = Ten Noey

Prijs: € 60 / Tweede kind: € 50 / Paspartoe kansentarief: € 15

06 | ZWEM EN MIXSPORT

Wil je graag zwemmen? Andere sporten ontdekken? Dan is dit kamp iets voor jou! Tijdens dit kamp zal je kind op een speelse en veilige manier in, op en rond het water bewegen. Naast zwemmen beoefenen we ook vele andere sporten. Deskundige lesgevers zorgen voor de begeleiding. Een voorwaarde is dat kinderen zwembekwaam zijn.

De activiteit gaat door in het zwembad van de gemeente Sint-Joost en de andere sporten gaan door in een sportzaal.

In samenwerking met Sportdienst VGC en de (Eendjes en Splash) Aquatix Brussel.

Leeftijd: voor kinderen geboren in 2010 > 2013

Wanneer: maandag 8 tot vrijdag 12 augustus

Opvang: 8u30 > 9u + 16u > 17u30 = Ten Noey

Prijs: € 60 / Tweede kind: € 50 / Paspartoe kansentarief: € 15

07 | WAT ETEN WIJ VANDAAG?

Zijn vakantie en lekker eten voor jou onlosmakelijk met elkaar verbonden? Heb je momenteel helaas geen vakantie? Lekker eten kan wel nog steeds. En we hebben tijdens deze week ook meer tijd om te koken! Wij helpen elkaar op weg met simpele recepten uit verschillende wereldkeukens.

Heeft je kind allergieën? Laat ons zeker iets weten vóór het begin van de activiteit!

Leeftijd: voor kinderen geboren in 2014 > 2016

Wanneer: maandag 16 tot vrijdag 19 augustus

Opvang: 8u30 > 9u + 16u > 17u30 = Ten Noey

Prijs: € 50 / Tweede kind: € 45 / Paspartoe kansentarief: € 15

08 | NATUUR MET LOUIZA

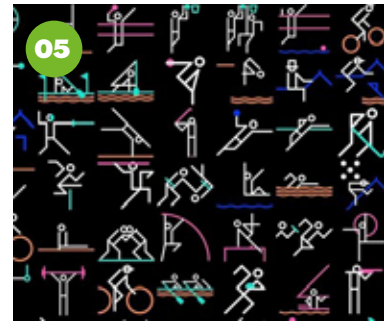
Gek op natuur? Wil jij ook meer over natuur leren? Kom mee op stap en ga op verkenning naar hoe vogels, vleermuizen, vlinders, planten, zeedieren...leven in de natuur. Leer samen met ons hoe de natuur in elkaar zit en laten we genieten van ons "planeetje". Deze activiteit is voor en door jongeren van 9 tot en met 12 jaar die het leuk vinden om de natuur in te gaan en dingen te ontdekken. Doe je mee?

Leeftijd: voor kinderen geboren in 2010 > 2013

Wanneer: maandag 16 tot vrijdag 19 augustus

Opvang: 8u30 > 9u + 16u > 17u30 = Ten Noey

Prijs: € 50 / Tweede kind: € 45 / Paspartoe kansentarief: € 15

NICOLETA VANDEPUTTE

Mei is babymaand in Bib Joske: op 21 mei organiseren we de Boekstartdag, met activiteiten voor de allerkleinsten. En je kan de expo 'Voorlezen komt voor lezen' bezoeken, die ideeën geeft over eenvoudige en vaak onverwachte interactie met baby's en jonge kinderen. Via Open Leesdeuren werken Bib Joske en andere partners intensief rond vroege geletterdheid.

Nicoleta Vandeputte (Gekletter/Huis van het Kind Anderlecht), die je misschien kent van de fantastische verhalen op de Nocturne en Camping Josée, is een van de bezielers van het project:

"Ik ga met ouders, jonge kinderen of professionals op alternatieve leestocht en geef workshops rond vroege geletterdheid en taalplezier. Ik ben gepassioneerd door interactief meertalig vertellen en diversiteit. Het plezier, de persoonlijke motivatie en de interesses van het kind zijn belangrijk. Liefdevolle interactie en een stimulerende, natuurlijke leeromgeving leiden tot leesplezier.

M'n ervaring leert me dat in elk gezin sterktes schuilen die enorm bijdragen tot de leesopvoeding. Open Leesdeuren vertrekt vanuit de kracht van ouders.

De vijf basisboodschappen zijn belangrijke sleutels voor leesplezier. Bijvoorbeeld: je stem is een prachtig geschenk. Iedereen bezit dit instrument. Je kan grapjes maken, vertellen, voorlezen, zingen, blazen, neuriën... Een andere boodschap is "Spreek de taal van je hart". Dat hoeft niet per se je moedertaal te zijn, maar elke taal waarin je je goed voelt en emoties natuurlijk uitdrukt.

De expo bekijkt voorlezen zeer breed. Gezichten lezen is een eerste oefening. Ook op straat lezen we tekens of beelden, of wanneer we een reclamefolder doorbladeren. Wat vertelt een schaduw bij zonnig weer? Elk moment, hoe kort ook, dat we met kinderen interageren en van beelden en verhalen genieten, kan een stap zijn naar levenslange boekenliefde. Ouders en

professionals ontdekken via tien alternatieve manieren van voorlezen hoeveel ze thuis al doen, maar krijgen ook meer inspiratie.

Baby's zijn heel intelligent en sommige dingen kunnen ze beter dan wij volwassenen. We denken dat ze te jong zijn om te communiceren. Toch zijn het volwaardige gesprekspartners. Om hen te begrijpen moeten we naar hen luisteren en meegaan in wat ze ons te vertellen hebben... Ons fantastische Brussel is de stad van niemand en iedereen. Ik vertel in verschillende talen. Mijn kinderen zijn meertalig. Ze switchen snel, voelen zich thuis in een taal en hun identiteit verandert in functie van de taal die ze gebruiken. Brusselse kinderen staan daar niet meer bij stil. Meertaligheid voelt als 'thuis'.

Het Nederlands kent unieke uitdrukkingen, die meer in de dagelijkse taal mogen worden gebruikt.

Een wolk van een baby, bijvoorbeeld. Dat is een schitterend beeld, toch?"

Een handleiding over Open Leesdeuren vind je hier: <https://brusselsebibliotheeken.bibliotheek.be/openthedoorforreading>

Hou website en Facebook in de gaten voor onze activiteiten: www.sint-joost-ten-node.bibliotheek.be & [Facebook.com/bibJoske](https://www.facebook.com/bibJoske).

Op zaterdag, 11u, vertellen we verhalen. Elke laatste zaterdag van de maand in het Nederlands en in het Frans. Wil je zelf komen vertellen? In de taal die jij kiest? Contacteer ons, of kom langs: bibliotheek@sjtn.brussels - 02 201 00 97.

LIES TOUSSEYN

Tousseyn

NAAM

Lies

VOORNAAM

V

GESLACHT

39

LEEFTIJD

41

SCHOENMAAT

Ganshoren

GEMEENTE

België

LAND VAN OORSPRONG

Nederlands

TAAL VAN HET INTERVIEW

8 april 2022

DATUM

TEKST EN FOTOWERKING
© ZIGGY VENDEMIA

"WE VERWACHTEN VAN DE VRIJWILLIGERS DAT ZE EEN BASISKENNIS HEBBEN VAN HET NEDERLANDS, NIVEAU 2.1"

tiental consultatiebureaus. De grootste groep waar onze organisatie uit bestaat zijn vrijwilligers. Zij zijn een grote drijvende kracht binnen onze organisatie. Daar zitten niet alleen jongeren bij, maar vooral gepensioneerden die dit al meer dan veertig jaar doen! We verwachten van de vrijwilligers dat ze een basiskennis hebben van het Nederlands, niveau 2.1. In Brussel kunnen we nog steeds helpende handen gebruiken, dus hierbij een warme oproep naar iedereen die graag wenst te vrijwilligen tijdens de consultatiebureaus. Zelf maak ik deel uit van een van de inloopteams bestaande uit betaalde beroepskrachten. We hebben vaste activiteiten met eventueel individuele opvolging. Mensen kunnen ons bellen en mailen of langskomen tijdens onze permanentie.

EN WAARIN JUIST KAN IEMAND DAN WORDEN OPGEVOLGD?

Op maandag hebben we bijvoorbeeld *de speelhoek*, waar we samen iets eten dat we zelf hebben meegebracht en leren de kinderen onder begeleiding spelen met elkaar. Ook mensen zonder kinderen zijn welkom, indien ze nieuwe mensen willen leren kennen. Op de ene dinsdag hebben we de activiteit *Kanga&Roe* waar we interactie tussen ouder en kind stimuleren, of de sensomotorische ontwikkeling, oog- en handcoördinatie, taalontwikkeling...en: leren loslaten! Zo leggen we tijdens een sessie over risicovol spelen een aantal gebruiksvoorwerpen op tafel en observeren we het gedrag van kinderen en hun ouders. Deze laatste beginnen wel eens te

WAT HEBBEN JULLIE DE AFGELOPEN MAANDEN IN ONZE LOKALEN EIGENLIJK GEDAAN, LIES?

De organisatie waarvoor ik werk is *Wiegwijs vzw* en omdat ons gebouw in de Overvloedstraat aan verbouwingen onderhevig was voor de installatie van een consultatiebureau, hebben we bij jullie een zestal weken onderdak gekregen. Een paar jaar terug, zo vlak voor de eerste lockdown, heetten we nog *Kind en Preventie*. Dat zorgde toen voor heel wat verwarring met die andere organisatie genaamd *Kind en Gezin*, vandaar de naamsverandering. Wat wij doen is zorgen voor preventieve opvoedingsondersteuning voor gezinnen met kinderen tot zes jaar en zwangere vrouwen. Wij zijn het organiserend bestuur voor de consultatiebureaus van Kind en Gezin en wij zorgen er bijvoorbeeld voor dat vrijwilligers op de juiste plaatsen terecht komen. Dat doen we voor Brussel en Vlaanderen. In Brussel alleen hebben we een

panikerer als ze zien dat hun kind een keukenmes durft aan te raken, maar dan maken we hen duidelijk dat zolang wij aanwezig zijn er eigenlijk niks kan gebeuren. Op de andere dinsdag hebben we dan *de moedergroep*, waar we aan tafel een thema bespreken. Maar het kan ook verwennerij zijn en dan gaan we naar de sauna. In deze groep is er trouwens altijd kinderopvang beschikbaar. Uiteraard vragen we hen ook wat ze eigenlijk nog aan bod willen zien komen. Uitstapjes zijn veel gevraagd, zoals bijvoorbeeld een uitstapje aan zee. Met zeventig uitbundige personen de trein op en gaan zwemmen: *da 's de max!* Voorlopig hebben we nog niks op woensdag, maar daar komt heel binnenkort verandering in. Op donderdag hebben we een praatgroep Nederlands, waar we in samenwerking met Brusselleer Ligo gezinnen laten kennis maken met het Nederlands. Het is een engagement en dus niet vrijblijvend voor de ouders, want aanwezigheid is hier heel belangrijk. We leren hen omgaan met gevoelens, aan de hand van vragen als "hoe gaat het met je?" We belonen hen met complimenten in het Nederlands. We organiseren ook uitstappen naar de kringloopwinkel en proberen mensen er van bewust te maken dat cadeaus niet duur hoeven te zijn. Sommige dingen kan je ook gewoon zelf maken. En waar mensen het over willen hebben en waarover net niet, geeft wel eens heel interessante uitkomsten. We werken rond emoties en voeding, veiligheid en EHBO. We willen dat ouders ook durven na te denken over hun eigen kwaliteiten en die van hun kinderen en dat ze die talenten uitspreken. Maar het kan ook goed doen om die door anderen te horen uitspreken. Zeggen dat je goed kan koken vinden we niet genoeg, dus dringen we aan om verder te gaan. Een heel moeilijk maar tegelijkertijd mooi moment is wanneer ouders hun kind voor de eerste keer bij de opvang moeten laten. Tenslotte hebben we drie vrijdagen per maand een naaigroep voor herstellingen en toffe projectjes en één vrijdag hebben we ook een kookgroep, waar een suggestie voor een recept samen met ouders en kinderen wordt uitgewerkt. Een uitzondering tijdens vakanties is dat ook de oudere kinderen worden toegelaten.

ALS IK HET GOED BEGRIJP HEBBEN JULLIE NU EEN NIEUWE PLEK GEVONDEN?

Juist, we zitten sinds oktober in de Overvloedstraat 25 in Sint-Joost-ten Node waar we nu alles weer operationeel maken en op maandag 18 mei houden we ons eerste consultatiebureau in een opgefrist gebouw. De officiële opening volgt in juni.

HOE ZIT HET ONDERTUSSEN MET WAT JE DOET IN DE MUZIEKWERELD?

Ik heb in Brugge en Tielt klassieke zang gevolgd omdat ik graag wilde zingen. Voor ik het wist begon ik opera te zingen en dat heb ik elf jaar gedaan. Nadien heb ik ook zang gestudeerd in het Koninklijk Conservatorium in Luik. Ik heb in verschillende bandjes gespeeld: rock, blues, opera. Ik heb ook een opleiding theatermaker gevolgd aan de kleinkunstacademie van 's-Hertogenbosch in Nederland. Ik vind 't leuk om te schrijven, te regisseren en muziek te maken..

**“WAAR MENSEN HET
OVER WILLEN HEBBEN
EN WAAROVER NET
NIET, GEEFT WEL EENS
HEEL INTERESSANTE
UITKOMSTEN.”**

Over viervoetige- of gevleugelde bewoners van de stad.

STADSBIJEN

Volgens leefmilieu Brussel leven er om en bij de 135 soorten bijen op het Brusselse grondgebied. De meeste wilde bijen produceren geen honing maar zijn wel onmisbaar voor het ecosysteem, de honingbij of *Apis Mellifera* is slechts één van deze soorten.

HONINGPRODUCTIE IN DE STAD

Met zo'n 500 geregistreerde bijenkorven zijn imkers in Brussel goed vertegenwoordigd. Alvorens mensen een bijenkast op hun dak of terras gaan zetten moeten ze wel strikte regels respecteren. Ten eerste moet er genoeg voedsel in de buurt zijn (bijvoorbeeld een park met bomen en genoeg variatie aan bloemen) en moet de bijenkast minimum 20 meter van de huizen verwijderd staan.

Ook mogen er niet teveel honingbijen op een korte afstand van elkaar zijn aangezien ze gaan concurreren met de wilde bestuivers en zo de biodiversiteit in het gedrang gaan brengen. Imkeren is de laatste jaren meer en meer een bezigheid voor hippe jonge stadsbewoners geworden maar in Parijs had dit zware gevolgen: de populatie wilde bijen was op een paar jaar tijd met de helft afgenomen door concurrentie met de bijen van lokale hobby - imkers... dus de strenge regels zijn er echt niet voor niets!

Op Leefmilieu Brussel / bijenteelt is alle informatie te vinden voor iedereen die zich zou willen verdiepen in de imkerij.

GEZONDE STADSBIJEN

Volgens een onderzoek van de universiteit van Bristol zou de stadsbij gezonder zijn dan de plattelandsbij. Hoe komt dat?

Het zou onder meer te maken hebben met de variatie aan voedsel. Op het platteland en dan vooral in landbouwgebied zijn er veel monoculturen zoals hectaren van dezelfde fruitbomen en is er veel minder afwisseling dan in de groene gedeelten van de stad waar in de parken vaak een ruime keuze aan bloemen is. In de steden is er de laatste jaren veel meer aandacht voor biodiversiteit en worden in de parken meer al dan niet inheemse soorten geplant of bloemen die voor bestuivers interessant zijn. In mijn buurt alleen al passeer ik in de parkjes langs kogeldistels, helleborussen, vlier, echinacea, anemonen, verbena,

cosmos, kaasjeskruid... Deze bloemen bevatten veel nectar en stuifmeel en bieden dus veel meer voedsel aan bijen dan klassieke gekweekte sierbloemen zoals begonia's, geraniums of hortensia's.

In de meeste Europese steden alsook in het Brussels Gewest gebruiken de groendienst de laatste 10 jaar veel minder pesticiden. In de meeste gemeentes is het gebruik van bestrijdingsmiddelen met 60 % afgenomen. Dat is zeker een stap in de goede richting maar het kan altijd nog beter...

Het lijkt me dat vooral jonge stadsbewoners meer en meer de schaarse natuur op prijs stellen. In mijn omgeving zie ik kleurrijke stadstuintjes en terrassen met veel bloemen en klimplanten, soms ook fruitboompjes en grasperken waar paardenbloemen en madeliefjes tussen het gras staan. Fantastisch ook hoe sommige mensen werk maken van een geveltuintje met klimplanten en daaronder bloemen die het goed doen tegen de gevel zoals stokrozen.

In onze straat is het elk jaar aan het begin van de zomer weer een prachtig schouwspel als de campanula dalmatica die overal tegen de gevels woekert met haar paarse klokjes de straat kleur geeft. Waarschijnlijk is dit plantje vanuit de tuinen en perkjes verwilderd maar ze voelt zich duidelijk goed tussen de straatstenen en ook de bijen maken er dankbaar gebruik van.

Wat een verschil met op "de buiten", als ik naar Vlaanderen ga en ik al die gemillimeterde groene grasmatten zie waar zelfs geen madeliefje tussen het gras mag staan en de obligate buxusbollen die druipen van de insecticiden (want de buxusmot, nietwaar). Dan word ik echt depressief...

De stadsbij zou dus gezonder zijn en minder te maken krijgen met ziektes dan bijen op het platteland omdat bijen in de stad door meer gevarieerd voedsel en minder bestrijdingsmiddelen, een sterkere weerstand kunnen opbouwen. Stadshoning bevat volgens een studie ook minder resten van pesticiden dan honing van buiten de stad.

WILDE BIJEN

Veel voorkomende wilde bijen zijn hommels waarvan de aardhommel en de tuinhommel door hun grootte het meest opvallen. Hommels leven in kolonies op de grond, in verlaten muizennesten in schuren of zolders. Omdat de tuinhommel een lange tong heeft waarmee ze nectar tot zich neemt is ze vaak te vinden op bloemen die een diepe bloemkroon hebben zoals lipbloemigen (dovenetel, basilicum...), kamperfoelie, vingerhoedskruid...

De aardhommel heeft niet zo'n lange tong maar wil ook wel de zoete nectar van de kamperfoelie: zij bijt een gaatje onderaan de bloem om op die manier toch aan de nectar te kunnen! Andere wilde bijen die we veel zien zijn metselbijen. Er zijn zowat 350 soorten metselbijen, de gehoornede metselbij en de rosse metselbij komen veel voor. Deze insecten hebben de gewoonte om hun eitjes in gaatjes in de muren "in te metselen". Ook

houden ze hun winterslaap in zo'n dichtgemetseld holletje. Ze logeren vaak in insectenhôtels. Op zonnige lentedagen zien we vaak de mannetjes aan de insectenhôtels, ze wachten tot de vrouwtjes wakker worden. Metselbijen leven verder solitair. Waar de meeste andere bijen het stuifmeel bewaren in een soort zakje aan hun achterpoten bewaart de metselbij het stuifmeel in de haartjes op haar buik. Op die manier bestuiven ze nog meer planten dan andere bijen, ze zijn als het ware echte superbestuivers en op die manier enorm belangrijk voor het voortbestaan van planten. Maak van je stadstuin of terras een bijenrestaurant!

Zoals altijd is weer het credo: niet teveel opruimen! Laat enkele wilde hoekjes in je tuin waar tuinafval blijft liggen zoals takken, dode bladeren... Ook op een terras kan een klein rommelhoekje zijn achter enkele potten waar takjes en bladeren mogen blijven liggen.

Paardenbloemen zijn geen onkruid! Ze zijn één van de belangrijkste voedselbronnen van bestuivers in de vroege lente. Hetzelfde geldt trouwens voor hondsdrif en dovenetels die erg belangrijk zijn voor hommels.

Verder is het essentieel dat de bijen in alle seizoenen voedsel vinden. De meeste populaire tuinplanten bloeien in de vroege zomer wanneer bijen over het algemeen genoeg voedsel vinden. Daarom is het erg belangrijk om ook planten aan te schaffen die bloeien in de herfst en het vroege voorjaar.

Bijen houden een winterslaap maar op zonnige winterdagen worden ze weleens wakker en begeven ze zich hongerig naar buiten. Voor de herfst en het begin

van de winter is bloeiende klimop een belangrijke voedselbron. Ook helleborus, een mooie plant die al vanaf januari bloemen heeft, trekt veel hommels aan. Het best kiezen we voor varianten die het meest lijken op de wilde plant (*Helleborus Foetidus*, *Helleborus Niger*) zij bevatten

het meeste stuifmeel, dit geldt trouwens voor alle planten! Veel sierplanten die gekweekt worden om zoveel mogelijk bloemen te geven of dubbelbloemige variaties bevatten erg weinig voedsel voor insecten.

Andere vroege lentebloeiers zoals krokussen, daslook, anemonen... zullen door onze gevleugelde vriendjes gewaardeerd worden. Als er genoeg plaats is in de tuin of op het terras zijn fruitbomen altijd een erg goede keuze. In de zomer is het aan de lipbloemigen. De meeste van onze keukenkruiden behoren tot de familie van de lipbloemigen: denk aan salie, basilicum, munt, rozemarijn... Deze planten zijn dus niet alleen nuttig in de keuken en bloeien doorgaans vrij lang, tussen mei en september.

Een insectenhotel kan ook leuk zijn maar een oude muur, een boomstronk of holle plantenstengels zijn evenzeer een geschikte woonplaats voor al deze kleine beestjes.

NICOLE CLEMENT

Het is een stralende winterochtend in maart wanneer ik in de kleine straatjes van Sint-Joost mijn weg zoek naar de Karel VI-sstraat. Nicole heeft nog geprobeerd me enkele aanknopingspunten te geven, maar aangezien ik niet thuis ben in deze gemeente, werd de knoop in mijn hoofd aanvankelijk alleen maar groter. Uiteindelijk sta ik voor haar appartementsblok en bel ik aan. Het geblaf van haar keffer toont me de weg naar de juiste verdieping. Nicole, een mooie, kokette vrouw, wacht me op samen met haar trouwe viervoeter Dixie die me met zijn grote zwarte knickers nieuwsgierig aankijkt. We installeren ons aan de eettafel. Het rood-zwarte tapijt, de robuuste houten kast en bijpassende tafel doen me denken aan mijn grootmoeder die, mocht ze nog leven, wel eens een generatiegenoot van Nicole zou kunnen zijn.

TEKST: © STEPHANIE LEMMENS
FOTO'S: © NICOLE CLEMENT

Nicole is geboren in 1942, in de Kruidtuinstraat. Van de oorlog herinnert ze zich niet erg veel, behalve dat haar ouders door de Gestapo werden aangehouden omdat ze een Joods kind verstopten. "Ils ont été dénoncés par les voisins." Nicoles mama werd snel weer vrijgelaten, haar papa verbleef drie jaar in de kampen. Nicole vertelt dat er in haar buurt heel wat Poolse joden woonden. Het Sint-Joost van haar kindertijd was een welgestelde plek; de grote herenhuizen werden bewoond door gezinnen van stand. Ze herinnert zich nog de chauffeurs waarmee ze rondgebracht werden, de huismeiden met hun witte schorten. Nicole is een geboren en getogen Sint-Joostenaar en rijgt weetjes, personen en plaatsen van Sint-Joost aan elkaar alsof het ook voor mij parate kennis zou moeten zijn. Ik doe mijn best de draad niet kwijt te spelen en af en toe laat ik haar even halt houden. Als vijftienjarige kwam haar droom uit en ging ze aan de slag bij een kapperssalon in de Nieuwstraat, recht tegenover de 'Innovation'.

Aan de Armand Steursquare zwaaide ze dagelijks naar de wattman (trambestuurder) van tram 60 die haar vervolgens aan de Adolphe Maxlaan afzette. "Toen reden trams nog bovengronds en kon je vanuit het raam naar de winkels kijken." Na drie jaar trouwde ze en opende ze haar eigen salon in de Gemeentestraat in Sint-Joost. Eerst was dat op nummer 75 en daarna verhuisde de zaak naar nummer 62. Het was een bescheiden salon met zes kappersstoelen, drie aan de ene kant en, in spiegelbeeld, drie aan de andere.

Ze mist haar kapsalon dat zeventien jaar geleden de deuren sloot. Ze toont me een foto: "Dit was met de winteretalage." In het midden van de etalage prijkt een foto van een dame met lange, roodbruine krullen die uitdagend voor zich uitkijkt. Op een andere foto zien we een opgemaakte Nicole met een prachtige jaren 60-snit. "Of ze ook honden *coiffeerde*?", vraag ik haar plagend wanneer ze me een foto toont waar enkele klanten hun hond op schoot hebben. "Natuurlijk niet," vertelt ze me, "maar honden waren meer dan welkom." Ze wijst naar een andere foto met twee kinderen op: "Dit is de zoon van Cudell met zijn hond."

Haar kappen was toen een echte stiel. "Nu zie je niet eens of iemand nog naar de kapper moet of er net vandaan komt", zegt ze op serieuze toon. Er was een duidelijke rolverdeling in het kapsalon: Nicole knipte terwijl haar moeder en, wanneer die er niet meer was, haar schoonmoeder, het haar van de klanten wasten. Ook haar man Armand hielp mee wanneer nodig. Ze toont me een foto waarop hij in

ware James Dean-stijl een potje kaarten speelt met vrienden. De naam van het salon, 'ArNic', verwees ook naar dit mooie duo. Als Armand er niet was, werkte hij als barman in 'Bar Equipe' in de Lakensestraat en daarna in discotheken in Namen of Knokke. Nicole en Armand konden het goed met elkaar vinden en wanneer ze niet aan het werk waren, gingen ze uit dansen; bij 'De Rotte Planchei' en in de 'Claridge' op de Leuvensesteenweg of op het 'Bal Populaire' dat toen nog op het Sint-Joostplein georganiseerd werd. Of ze gingen naar de

cinema; met de 'Mirano' en de 'Century' om de hoek waren ze rijk bedeed. Samen met Nicole wandel ik in gedachten nog één keer de Leuvensesteenweg op en af. Iets wat ze vroeger tweemaal per week deed om er met haar moeder de vitrines van de boetieks te bewonderen. "*Il y avait de belles choses!*" Nicole vertelt me over een hoedenwinkel die, net zoals de *papeterie* 'Ballieu', naar Ukkel verkast is. Er was een *horlogerie* met Zwitserse uurwerken, een *corsetier*, de lingeriewinkel 'Lin d'Or', de kleermaker 'Nobert's Shop' en een winkel met doopsuiker. Vis kocht men in die tijd bij 'Doms' en kaas bij 'La Petite Vache'. "Wij moesten niet onderdoen voor de Avenue Louise!" Ze herinnert zich ook een behangerswinkel: "*Leur arrière petits-fils travaille maintenant comme policier à Saint-Josse*", de tassenwinkel 'Maroquinerie De Coninck': "*Ils sont tous morts maintenant*", en een schoenenwinkel waar je terecht kon voor grote maten: "*Ils sont partis vers Jette*." Nicole voegt er ook *notre* 'Maison Hayoit' aan toe en de brasserie 'Le Thé au Harem': "*Il paraît qu'on y mangeait bien*", maar zelf kwam ze er niet omdat honden er niet toegelaten waren. Tot slot – het lijstje van winkels en weetjes lijkt eindeloos – was er ook de 'Union Economique' (een grootwarenhuis waar het gezin van Nicole mocht winkelen omdat haar vader voor de staat werkte), 'Maison de Russie' (een winkel met goedkope producten uit Oost-Europa), een pelsenvinkel (dat waren ook Russen meent Nicole zich te herinneren) en later ook de Dod-winkels waar men altijd wel iets moois apart legde voor Nicole. Nagels per stuk kocht je bij de doe-het-zelf-zaak om de hoek, bloemen bij François en dan was er ook nog de *garagist avec sa grosse moustache*. In de buurt kon je ook lekker eten, bij het frituur dat toen nog niet op het Sint-Joostplein gevestigd was, bij de *patisserie* 'Le Saveur d'Antan' of bij één van de chique brasseries die Sint-Joost rijk was: 'Le Paon Royal', 'Le Belgica', 'Le Pax' of 'L'impérial'.

Ons kent ons in Sint-Joost. Of, toen althans was Sint-Joost een dorp waar iedereen iedereen kende. Ze mist het, niet een beetje maar heel erg veel. Het gemis is pijnlijk tastbaar en ik zou haar de tijd van toen graag teruggeven. Maar ze klaagt niet, ze heeft een mooi leven ook al wordt het de laatste jaren wel wat zwaarder. Ze mist haar moeder die stierf toen ze zich verslikte bij het eten van een appelsien. Ze mist haar man die twaalf jaar geleden van verdriet stierf nadat hun zoon het jaar daarvoor op 46-jarige leeftijd het leven liet. Ze mist haar laatste aan-huis-klant die enkele weken geleden stierf. Ze mist ook het gemak waarmee toen iedereen met iedereen praatte; vandaag loopt ze wat verloren tussen de veelheid aan talen en culturen. Maar ze klaagt niet.

Auteur: Stephanie Lemmens. Stephanie is een verhalenvertelster en schrijft over de (vroegere) handelszaken in Sint-Joost.

VRIJWILLIGERS, DE PILAREN VAN DE CANTINE

Cantine Josée – het winterproject van de partners GC Ten Noey, Bib Joske en de dienst Nederlandstalige Cultuur van de gemeente en de Brede School – was een tijdelijk project in het mooie café le Thé au Harem d'Archi Ahmed, gedurende meer dan twee maanden was Cantine Josée een ontmoetingsplek in Sint-Joost-ten-Node waar veel kon en weinig moest. Het was een brede uitnodiging naar iedereen, individueel of met een vereniging, om een idee of activiteit te delen met het publiek. Op die manier konden en wilden we nieuwe verbindingen tot stand laten komen tussen mensen en groepen, tussen klein en groot, tussen taal en andere taal, tussen hier en de rest van de wereld. Het was een experiment met wat ideeën in het achterhoofd.

Ik ben stagiair Sociaal-Cultureel werk bij Ten Noey, ik help bij al wat met vrijwilligers te maken heeft, de *shifts* (ploegendienst) in de Cantine en al wat met hun welzijn te maken heeft. Ik was eerst zelf actief als vrijwilliger, dus heb ik van mijn hobby eigenlijk een soort van beroep kunnen maken.

Wij zijn druk bezig geweest met het winterproject genaamd "Cantine Josée". Een ontmoetingsplek waarbij iedereen langs mocht komen. Elke week bouwden we min of meer op dezelfde manier op: woensdag kinder- en familiedag, donderdag maakdag, 's avonds informatie en discussiedag, vrijdag eet-, feest- en spektakeldag, zaterdag lees- en luisterdag, zondag pateekesdag (gebakjes). Maandag en dinsdag: rustdag.

De Cantine draaide op vrijwilligers – gekend bij ons als "de pilaren van de Cantine" – omdat we met een beperkt aantal vol- en halftijdse medewerkers werkten. We hebben gemerkt dat ze de buurt beter kennen en zonder hen was er ronduit géén Cantine Josée. Meer dan 50 vrijwilligers hebben hun handen uit de mouwen gestoken in deze twee maand en een half!

De meeste vrijwilligers kwamen hier eerst als bezoeker over de vloer, om een koffietje te drinken of een babbeltje te slaan met hun kennissen. Een aantal stapten binnen omdat ze nieuw waren in Sint-Joost en mensen wilden ontmoeten. Soms gebeurde dit via andere organisaties waarmee ze hier op bezoek kwamen, zoals de bib. Als

we op hun deelnemers een goede indruk maakten met onze activiteiten, kwamen die soms alleen terug.

Dat we ons hier niet op één bepaalde vrijwilligersfunctie hebben gericht, was een uitdaging. We werkten met verschillende profielen. Afhankelijk van de persoon die naar ons kwam, hebben we geprobeerd zijn/haar talenten op een creatieve manier in te zetten, om zo een win-win situatie te creëren. Vrijwilligers hebben verschillende redenen om met ons samen te werken: om zich nuttig te maken, hun Nederlands of Frans te verbeteren, hun netwerk te verbreden, om samen te koken, om ateliers te geven, om hun steentje bij te dragen, om

ervaring op te doen, andere mensen te ontmoeten,... Noem maar op!

Mijn meest trotse moment was - misschien ook een beetje algemeen gesproken - de tevredenheid van deze mensen te zien. Wat altijd een mooi moment is. Vrijwilligers komen niet alleen dingen voor ons doen, maar wij kunnen ook iets voor hen doen.

Door met vrijwilligers te werken denk ik ook na over mijn rol daarin. Zo heb ik

geleerd als beheerder/leidinggevende een beetje tot rust te komen en niet altijd achter de toeg te willen staan, maar een stapje terug te zetten en de vrijwilligers hun ding te laten doen. Ik moet er alleen voor zorgen dat alles goed en veilig verloopt. Werken met vrijwilligers is eigenlijk altijd een nieuwe zoektocht naar hoe je mensen benadert omdat ieder mens uniek is en dat hou ik voortaan in het achterhoofd.

TEKST © EFECAN GÖK
FOTO: © ANKELEEN KINDEKENS

RESULTATEN CURIEUZENAIR SINT-JOOST

■ **Donderdagochtend 31 maart bevonden zich een 13-tal belangstellenden in Cantine Joséé om er te praten over de resultaten van het algemeen onderzoek naar de luchtkwaliteit in Brussel en in te zoomen op Sint-Joost. Van de 3000 oorspronkelijk uitgevoerde meetpunten verdeeld over Brussel bleken er uiteindelijk 2500 bruikbaar. Het was een klein groepje oprecht betrokken en zeker ook verontruste inwoners van Sint-Joost die zich rond de tafel schaarden. Iedereen had meegedaan aan de meting in september vorig jaar en allen hadden de resultaten onder ogen gekregen.**

■ TEKST © KAATJE VAN HEMELRIJCK

De bezorgdheid is alleszins terecht. Sint-Joost blijkt op vlak van luchtkwaliteit niet direct de beste plaats in Brussel om het raam aan je bed en de keukentafel open te zetten als dat zich aan de straatkant bevindt. Langs de grote verkeersassen is de situatie het slechtst, wat redelijk voorspelbaar was. In Sint-Joost gaat dat over de Wetstraat, de Koningsstraat, de Leuvensesteenweg en de kleine ring.

Het helpt natuurlijk ook niet dat Sint-Joost zich geografisch in een put/dal bevindt, de Maalbeekvallei. In tegenstelling tot wat je soms zou denken, bezit 70% van de inwoners in Sint-Joost geen auto. We zijn een passagegemeente, een sluipteg naar de ring. Het openbaar vervoer zou nog beter kunnen. Zo gaat de verbinding met onze buurgemeente Schaarbeek niet vlotjes. Je bent er al sneller te voet of met de fiets.

De impact van de Coronapandemie had ook een positieve zijde. Een inwonster met een ernstige longaandoening vertelt hoe moeilijk het nu voor haar is en welk een verschil ze voelt met de covid tijd. Toen kon het raam open, nu absoluut niet meer.

Als je de stippenkaart van Brussel bekijkt merk je al gauw dat er haast geen vuiltje aan de lucht is in de gemeenten die zich aan de rand van Brussel bevinden. Daar waar minder mensen wonen op een groter grondgebied waar ook het groen welig tiert. Je kan op die manier ook niet om de sociale ongelijkheid heen. Het aloude verschil tussen arm en rijk, een sociaal probleem.

Wat te doen?

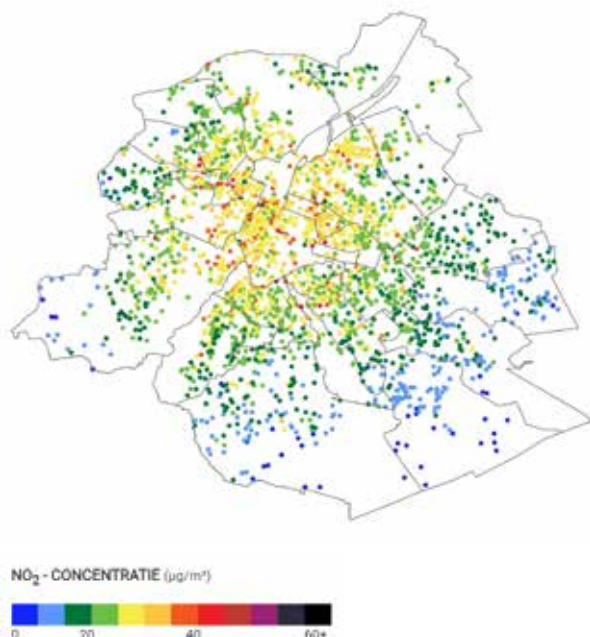
Schoolstraten organiseren om de verkeershinder voor en na de schooltijd te beperken aan de schoolpoort. Zo krijgt de schoolgaande jeugd misschien al wat schonere lucht binnen om de dag te beginnen. Het lijkt er op dat bewuste inwoners van Sint-Joost om die reden al ver buiten de grenzen van de gemeente een school zoeken voor hun kroost.

Groen blijft een aandachtspunt. Van de aanwezige van Fabrik vzw leerde ik dat voor de smalle straten in Sint-Joost de oplossing eerder in de vorm van gevelgroen en groendaken ligt dan aanplanting van bomen. Op windstille dagen kunnen grotere bomen in smalle straten er zelfs voor zorgen dat het fijn stof net nog langer blijft hangen.

Ook de Europese Commissie speelt een grote rol in het leefbaar houden van onze planeet.

De lage – emissiezones samen met strengere CO₂-normen voor het wegverkeer zijn alleszins een stap in de goede richting. Zoveel mogelijk het statussymbool op 4 wielen bannen door hogere brandstofprijzen. De mens lijkt het snelst tot conclusies te komen via zijn portemonnee.

Wat zeker moet is de druk op de beleidsmensen! Zij moeten stappen ondernemen om de stad leefbaarder te maken voor iedereen en wij, burgers, moeten hen daarom een geweten schoppen! De tijd dringt.

ONTSTAAN EN NAAMGEVING VAN HET DORP EN PAROCHIE SINT-JOOST-TEN-NODE DEEL 4

VAN NUDEBEEK NAAR MAALBEEK

TEKST: © JOS LAPORTE

Inderdaad was Nude een moerassig gebied, gezien over de ganse lengte van de Maalbeek verschillende grote natuurlijke vijvers ontstaan waren, zoals de vijvers van Elsene, Flageyplein te Elsene, Jourdanplein, vijver in het Leopoldspark, Maria-Louisasquare, en de circa 50 kleine vijvers over de ganse lengte. Nude en het Maalbeekdal was woest, verlaten, bebost en onbewoond. Maar dit was elders ook het geval.

NIET IN NOOD !

De naam Node en Sint-Joost-ten-Node wordt meestal simplistisch verklaard als "in nood zijn". Het waren vooral Franstalige geschiedkundigen, waaronder Eugène Van Bommel, die van Node "in nood zijn" maakten. Deze regio is nooit in nood geweest. Het waren hier vruchtbare velden en landerijen. De gronden waren hier zo goed dat hier druiven werden geteeld, waarvan zelfs wijn werd gemaakt. Ik heb de thesis van in "nood zijn" nooit geloofd.

In 1991 ben ik met de parochie Sint-Joost op bezoek geweest in Saint-Josse-sur-Mer, de streek waar de Heilige Joost leefde.

Bij de terugkeer zei iemand in de autobus: "et maintenant retour vers Saint-Josse-sur-Maalbeek". Dit was de juiste zienswijze en heb hierover ernstig nagedacht. De naam van de gemeente had even goed kunnen zijn: Sint-Joost-aan-de-Maalbeek, Sint-Joost-Molenbeek, Sint-Joosten-Nude, Sint-Joost-Nudebeek, Sint-Joost-aan-de-Nudebeek. Waarom niet ?

In het begin was er een beek in het woeste gebied, die haar bron had in de abdij van Ter Kameren in Elsene en voortvloeide als Pennenbeek (Elsene), Etterbeek,

Nude(beek) en Schaarbeek, waar zij uitmondde in de Zenne. Vanaf 1419 zal deze beek over haar ganse lengte "Maalbeek" worden genoemd.

Zolang er geen actieve bevolking was kon er geen "Maalbeek" bestaan. Aan deze beek moest er eerst een bevolking actief zijn. Er moesten eerst watermolens gebouwd zijn, voor men kon spreken van een "Maalbeek" of "Molenbeek". Ondanks alles moet de beek voordien een andere naam / namen gehad hebben. Op oude kaarten hebben wij nooit de namen Etterbeek, Nudebeek of Schaarbeek gevonden. In de geschiedenisboeken van Elsene spreekt men van de "Pennenbeek", omdat de zwanen er hun pennen verloren.

Mijn besluit is dat de Pennenbeek (Elsene), Etterbeek, Nude(beek) en Schaarbeek de benaming is van éénzelfde beek, die vanaf 1419 over haar ganse lengte "Maalbeek" werd genoemd. Spontaan, een eerste intercommunale. En Sint-Joost-ten-Noey leefde verder.

LOOP VAN DE MAALBEEK

De Maalbeek heeft haar bron in de abdij van Ter Kameren. Via de vijvers van Elsene en de Guldensporenlaan

bereikt zij het Heilig Kruis- en Flageyplein. Zij vloeit verder in de diepe vallei van de Graystraat tot aan het Jourdanplein. In deze omgeving vloeit de "Broebelaar", waarvan de bron zich bevindt in het Happark, in de Maalbeek. Langs de Etterbeeksesteenweg (Leopoldspark) bereikt zij de Livingstonelaan, de Maria-Louisasquare,

om ter hoogte van de Orteliusstraat een bocht te nemen naar de Pacificatiestraat. Met een bruggetje aan de Leuvensesteenweg (Sint-Joostplein) langs de Sint-Joostkerk, door de Sint-Jooststraat, de

Lithographie de Boens

Cabinet des Estampes

Moulin sur le Moelbeek

Gemeentestraat, het Houwaertplein, Merinosramstraat en de Wijnheuvelenstraat bereikt zij Schaarbeek. Via de Kesselstraat vloeit zij richting oud-gasfabriek waar zij in De Zenne mondt (ten noorden van het station van Schaarbeek, niet ver van het kanaal).

Kort na 1860 werd de Maalbeek op het grondgebied van Brussel en Sint-Joost-ten-Node overweld. Vandaag herinnert ons het "Maalbeek" en de Maalbeeklaan, tussen het Jourdanplein en het Leopoldspark ons aan

deze beek, die gedurende eeuwen haar stempel drukte op onze vier dorpen.

De buurgemeente Sint-Jans-Molenbeek, met wie Sint-Joost-ten-Node een gemeenschappelijke natuurlijke grens had, nl. de Zenne, heeft een gelijkaardige naamsgeschiedenis.

Jos LAPORTE

Volgende maal: deel 5.

OP DE STOEP

- Ik weet het echt niet meer kind, vroeger dacht ik overal een antwoord op te hebben, maar nu, met die pandemieën, oorlogen en nu zelfs een lente met griep en allergieën, ben ik al lang tevreden als ik me kan herinneren waar in huis ik mijn sleutels vanochtend heb gelegd.

OKRA

Op donderdag 19 mei en 16 juni organiseert OKRA Sint-Joost-ten Node een kookactiviteit. Jullie zijn van harte welkom vanaf 10 uur in de Grevelingenstraat 20, 1000 Brussel. Gelieve telefonisch te verwittigen mocht je geïnteresseerd zijn op het nummer: 0471 61 95 13.' Alvast bedankt!

Met vriendelijke groeten,
Malu Baert
Educatief medewerkster

OKRA regio Brussel

Ninoofsesteenweg 176,
1700 Dilbeek
+32 2 244 28 95 |
0471 61 95 13

- <http://www.okra.be/brussel>
- www.twitter.com/okrabrussel
- www.facebook.com/okraregiobrussel

Okra Gewest Brussel

Haachtsesteenweg 1805
1130 Brussel

VASTE ACTIVITEITEN IN TEN NOEY

MA

Nederlandse les
Petit Mixed Media
Club Joske

DI

Nederlandse les
Naaiatelier voor kinderen

WO

Countrydance 55+
Oriëntaalse dans

DO

Nederlandse les

MEER INFO!

BEZORG ONS JE MAILADRES VIA [TENNOEY@VCC.BE](mailto:tennoey@vcc.be) EN ONTVANG INFORMATIE OVER ONZE ACTIVITEITEN VIA MAIL OF VIND TEN NOEY LEUK OP FACEBOOK!

COLOFON

ONTHAALBALIE

Aan het onthaal van Ten Noey kan je terecht voor allerlei informatie over cursussen, cultuur, wonen en werken in Brussel. Openingsuren: Maandag tot donderdag van 9u tot 20u
Vrijdag van 9u tot 18u

ADRESSEN

FEMMA/OKRA

Grevelingenstraat 20
1000 Brussel

JEUCDCENTRUM AXIMAX

J.W. Wilsonstraat 19
1000 Brussel
Tel. 02 280 45 56

BIB JOSKE

Grensstraat 2
1210 Sint-Joost-ten-Node

JOOST-E-FIEN

Braemtstraat 47
1210 Sint-Joost-ten-Node

GEMEENSCHAPSCENTRUM

TEN NOEY VZW

Gemeentestraat 25,
1210 Sint Joost ten Node
0448.851.563
RPR Brussel
tennoey@vcc.be
www.tennoey.be

PRIVACY

Ten Noey respecteert je privacy. Je contactgegevens gebruiken we uitsluitend om je 'De Schakel' toe te zenden en je op de hoogte te houden van eigen activiteiten van Gemeenschapscentrum Ten Noey en aanverwante organisaties in de Vlaamse gemeenschap te Brussel. Je kan op elk moment een adreswijziging doorgeven of aangeven dat je onze informatie niet langer wilt ontvangen via tennoey@vcc.be of GC Ten Noey, Gemeentestraat 25, 1210 Sint-Joost-ten-Node. Voor meer informatie over je overige rechten conform de privacywetgeving, raadpleeg www.tennoey.be/uw-privacy

WERKTEN MEE

AAN DIT NUMMER

Kaatje Van Hemelrijck, Eva Van Velzen, Ziggy Vendemmia, Pol Vervaeke, Jos Laporte, Luc Faems, Rodrigo Burgos Zautzik, Lieselotte Vervoort, Simon Vandersmissen, Ankelien Kindekens, Mohamad Munem, Thibau Van den Bussche, Efecan Gök.

ZETWERK

www.madebydesign.be
V.U. Patrick Moyersoën
(Gemeentestraat 25 – 1210 SJTN)
Gemeenschapscentrum Ten Noey vzw
0448.851.563 RPR Brussel

INZENDINGEN VOOR HET VOLGENDE NUMMER WORDEN VERWACHT

UITERLIJK OP 5 AUGUSTUS 2022.

INZENDINGEN DIE ONS NA DEZE DATUM BEREIKEN, KUNNEN WIJ NIET MEER PUBLICEREN. DANK VOOR JE BECRIP.